

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben háshoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az óbesszel melléklettel együtt félévenként 2 korona,
anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbessa, belvárosi piácbánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adóznak vissza. — Hirdetések
Aranybály szerinti.

A szociálizmus igazsága.

Nincs fontosabb jelenete a világtörténelemnek, mint amikor Pilátus, ez a cinikus római, a hatalom dőlyfével vágja szemébe a Názáretinek: Mi az igazság!

Azóta évezredek multak el és az emberiség emelkedése, vagy visszaillesése, hanyatlása, vagy haladása, mindig csak ezen az egyetlen kérdésen fordult meg. Mert mikor süllyed egy nemzet? Mikor a jognak és az igazságnak rendjét, az erőszaknak és a hazugságoknak uralma váltja fel.

A hazugság a legveszedelmesebb méreganyag, amely felbomlasztja és tönkreteszi még a legegészségesebb társadalmi és politikai szervezeteket is. Látszatra dolgozik és nem valószínűságra. A lényeg helyett üres formákat ad. A tömeg megtévesztésére és nem a reális életszükségletek kielégítésére törekszik. Reménnyel táplál, ámitásokkal hiteget. Mindenki csak vágyat kelt, de soha senkit még ki nem elégített.

Ilyen hazugságokkal van telítve jelenleg a magyar politikai és társadalmi élet is. Korlátlan önkényuralom alatt élünk és elnevezük ezt alkotmányosságnak. Független államiságról beszélünk s mint a gályarab az evezőpadhoz, úgy vagyunk hozzáláncolva mi is egy idegen állam gazdasági és politikai érdekeihez. Szuverénitásunk nem a nemzeti akarat szabad végrehajtásában, hanem a föltétlen dinasztikus engedelmisségben áll. Hazugságokkal átitatott papiros alkotmány ez, amelynek jogai csak a terhek megszavazásában és a legfelsőbb akaratnak alkotmányos formába való öntésében merülnek ki.

Az önkényt fedezi a kormány, a kormányt pedig ugyszólván ma már parlamenti ellenőrzés nélkül támogatja a képviselőház. A nemzet pedig az évtizedes meddő küzdelmekben kifáradva, ott nyöszörög a hatalom lábai előtt s boldogan kapaszkodik bele minden újabb hazugságba, amelylyel

alkotmányosságának rongyait fődözheti. Sebeit látta és érzi, de nem követel olyan intézményeket s olyan alkotásokat, melyek azokat meggyógyíthatnák, hanem megelégszik a jelszavak politikájával, amiket flastromként rájuk ragaszthat.

Emlékezzünk csak vissza ami nagy nemzeti felbuzdulásunkra, amely pár évvel ezelőtt áramlatként sodorta magával a nemzet közszellemét. Minő örömmujongással likvidáltuk mi akkor a hazugságoknak összeroskadt szellemét? Rohamos átalakulást sürgettünk nemcsak közjogi és gazdasági, hanem erkölcsi téren is. Hangosan hirdettük, hogy ennek a nemzetnek nem csupán politikai rendszerváltozásra, hanem mélyreható nagy erkölcsi átalakulásra is van szüksége.

Sajnos, akkoriban is ugylátszik mást hittünk, mint a mit beszélünk, mert még most is teljes két év után ott tartunk, ahol azelőtt.

Most is mást hiszünk, mint amit beszélünk s épen ez az oka közéletünk feszültségének és nyugtalanságának is.

Néha megmozdul a törvényhozás lelkiismerete és izgalmas jelenetek szemtanuja lesz a folyosó. De azután jönnek a leszerelések. Poseidon ráüt háromágu koalicionális villájával a háborgó hullámokra és ismét szépen elcsitulunk.

Lám! 19 évszázaddal ezelőtt, a távol napkeleten csak tizenkét szegény zsidó halász szállt sikra egy megromlott, hazug világ elsüllyedtségével. Összeesküdt ellenük mindenki. A hatalmasok üldözték, a tömeg gunyolta őket. Nem volt más fegyverük, mint az igazság. De ez a fegyver szétszórta a Cézároknak vasba öltözött légióit s a hazugságok romjain felépítette az újkor civilizációját: a testvériségnek és a szabadságnak nagy megváltó gondolatát.

Mi úgy hiszünk, hogy nemzetünk is előbb-utóbb fel fog markozisából ébredni, mihelyt letűnik a hazugságok politikája s helyét felváltja az igazság politikája. Meddő közjogi politika

helyett gazdasági politikára van szükségünk. Ime ez az igazság politikája: a szociális politika s ennek a politikának elemi erővel történő felszínre jutása, ez a szociálizmus igazsága. Mikor ez az igazság válik meggyőződéssé a politika mezején, akkor jó el majd az igazság politikájának arany korszaka. Akkor a haszonleső gyáva lelkekből ismét hősök lesznek, a félénk, a megalkuvó tanítványokból pedig apostolok és ha kell, vértanúk.

Hál Istennek ez az igazság már már mélyre kezdi eresztetni a gyökereit s ha a tömeg szívében meg fogamzik, valóra fog válni.

Alsó-kelebiai népgyűlés.

Szabadka, 1908. június 15.

Alsó-Kelebia ugynevezett kertész-sorában Frank János elvbarátunk buzgó agitációjának gyümölcse tegnap egy fényes sikerű keresztény szociálista népgyűlés volt. Ez az egyenes lelkű s a néppel szívesen foglalkozó keresztény magyar kisgazda megmutatta, hogyan kell a népet összehozni s összetartani. Józan eszével már eleve belátta, hogy népének a vörös maszlag csak ártalmára lenne, s ezért minden erejéből azon iparkodott, hogy azt távoltartsa tőle. S ez sikerült is neki. Az alsókelebiai kertész-sor a vörös gyalogsátánokat sohasem ismerte el a munkásság vezéréül. Nincs is közöttük egyetlen kótyagos fejű vörös elvtárs sem.

A népgyűlést — melyen jó 250 hallgató vett részt — Mészáros Béla vezette be szíve mélyéből üdvözlőlvén a szép számmal megjelenteket. A népgyűlés elnökekül a vendégszerető házigazdát: Frank Jánost ajánlja, jegyzőjeül pedig Futó Ferenc joghallgatót. Ajánlatát a népgyűlés egyhangú lelkesedéssel a magáévá teszi s a fentvezetetteket megválasztja. Mire Frank János a népgyűlést megnyitván átadja a szót az első hivatalos szónoknak, Román Nándornak, a ki nagy vonásokban neveltségessé teszi a szociáldemokrata tanok csalafintságait s kifejtve annak tarthatatlanságát rámutat a keresztény szociális tanok népmentő erejére. Utána Mészáros Béla káplán ismerteti a keresztény szociálisták programját.

Román beszédének hatása alatt a népgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy Alsó-Kelebiának nem kell a vörös forradalmi szociálizmus, Mészáros Bélának fejtegetései után pedig kitörő lelkesedéssel a magáévá tette a keresztény szociálisták programját;

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt megszűnteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelvényre a gyógyszerárakban — Ára övegenként 4.— korona

végül egy határozati javaslatot fogadott el, a mely szerint Alsókelebia népének már régi vágya az, hogy körében megalakuljon a Keresztény Szociális Egyesület.

Meg kell itt említenünk, hogy a népgyűlésen városi elvbarátaink közül is sokan megjelentek, a többi között dr. Veréb Gyula ügyvéd, a ker. szociálisták ügyésze, Balázs Piri István kereskedő, Lattyák István közműves, ifj. s id. Horváth János, Patai Gergely, Mészáros Cecília, Abrahám Gergely, Rozsnyik Pál és neje, Rozsnyik István földműves. A vörösek is kiszalajtottak egy Gálffy Károly nevű elvtársat, a ki közbe is szólt nagybölcselemondván: „felekezeti gyűlölség“ s a mikor szónokunk megkérdezte, hogy mi fán terem az a felekezeti gyűlölség válaszul csak annyit mondott, hogy öt percre szót kér s majd akkor megmagyarázza. A szólás-szabadságot mindenkor tiszteletben tartó keresztény szociálisták meg is adták neki a szólási jogot s ő nyilvánosan elismerte, hogy „mind igaz, amit a szónokok mondtak,“ csak az a baj, hogy kizárják kebelükből a szerbet meg a reformátust. Böles megjegyzésére hangos gunyakaj volt a népgyűlés válasza s a mikor öt perces beszédét két perc alatt befejezte, Román és Mészáros amugy magyarosan kioktatta a vörös maszlagtól elvált elvtársat, hogy bizony nagy tévedésben van ökelme, mert mi nem katolikus szociálistákat akarunk és terjesztünk, hanem keresztény szociálistákat, a melyben tehát bátran helyet foglalhat a szerb és a református is, miután ők is csak keresztények. A leforrázott elvtárs szó nélkül elsomfordált s egyszerre úgy eltűnt, mintha ott se lett volna. Ugy látszik megbánta, hogy felszólt és restelli a csufos vereséget. A jelenlévők közül pedig nyomban 40 kisczagda és földmunkás iratkozott be a megalakulandó „Alsókelebiai Keresztény Szociális Egyesület“-be.

w.

Bérmálás Hódságon.

Felejthetetlen marad Hódság községében az 1908. év június hó negyedik napjának estéje és ötödikének reggele. Szeretett Főpásztorához illő díszbe öltözött a község. Hat óra felé indult a 32 tagu bandérium, a díszőrség hatalmas csapata s a fogatok hosszú sora Derye felé Oexcellenciája fogadására. A szokásos üdvözlés után megindult a díszes menet a község felé. A község elején cimerekkal, zászlókkal s guirlandokkal díszített nagy diadalkapu fogadta a magas vendéget „Isten hozta!“ fölírással. Az utcák mindenütt zöld ágakkal, a villamos vezeték oszlopai zászlócskákkal, a házak pedig zászlókkal, cimerekkal guirlandokkal stb. voltak díszítve, kivált a főutcán. A legjobban kivált a templom. Előtte díszes lépcsőház felét rögtönöztek, két oldalról három három szálfa állt nemzeti színekkel bevonva tetejükön lobogókkal, három oldalról lépcsők vezettek föl. Homlokzatán villamos körték lövelték nemzeti színekben a következő szavakat: Ecce sacerdos magnus. A mint föllépett Oexcellenciája az emelvényre, egészen a föltárig végigjárt tekintete a pazarul villannyal kivilágított és díszített Istenháznál. Csak a fehér ruhás leányok éneke és egynek üdvözlő beszéde tartóztatta fel a templomba vonulástól, de annak végeztével fehér leánykák sorfala közt s az „Ecce sacerdos magnus“ főemelő éneklése mellett, melyet a helybeli úri dalárda kitünően adott elő, bevonult a templomba, ahonnan a szokásos imák után a papság kíséretében ugyancsak fehér ruhás leánykák sorai közt, kik rózsaszirmokat hintettek utjába, a plébániára ment, ahol fél nyolcig a küldöttséget fogadta.

Utánna megtekintette a tiszti iskolának zárdáját. Vacsora után fáklyás szenerád volt Oexcellenciája tiszteletére, több mint száz fáklya lobogott s a nemzetiszinü „Ecce sacerdos magnus“ gyönyörűen világitott. Először a teplomi zenekar játszott, azután az úri dalárda a Katholikus Ifjúsági Egylet tagjai és a leányok hatalmas kara énekelt majd a cigányzenekar játszott s végül ismét a dalárda énekelt. Másnap félhat óraker volt a papság kíséretében s virágokat szóró leánykák sorai közt az Istenháza mint megérkezésekor. Szentmise alatt ismét az uridalarða énekelt egy szép latin misét, majd a törhetetlen hitkiségről szentbeszédet tartott a celebráló érsek, melynek végeztével 384 gyermeknek adta fel a bérmálás szentségét. Fél tizkor fogatoktól kísérvé kihajtatott a pályaudvarra, hol is új meglepetésben részesült. A község végén ismét díszkapu fogadta „Isten vele“ fölírással, az állomáson pedig az I. és II. osztályu váróterem előtt gyönyörűen díszített és bebuterózott lister sátor várta elutazásig. Ugy értesülünk, hogy kegyelmes atyánk második bérmautájának e fényes befejezésével igen meg volt elégedve s hogy tőlünk feledhetetlen emlékekkel tért vissza székvárosába, de hódsági hívei sem fogják soha elfeledni kegyelmes főpásztoruk leereszkedő nyájasságát és apostoli intelmeit. *Hódsági.*

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: Hugysavas diathesis, köszvény-, cukorbetegség-, gyomor-, vese- és húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páraflán!

:: Bővebb felvilágosítással szolgál a ::

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Kapható Rukovina Nándor, Farkas J. és Sztojkovics utódai urak fűszerkereskedéseikben. 50-25

HIREK.

Felhívás.

A Szabadkai Katholikus Legényegyesület régi szokás szerint mindenkor szép számmal szokott részt venni az Urnapi körmeneten. Tavaly néhány keresztényszociálista munkás is hozzájuk csatlakozott. Igen kívánatos volna, ha az idén is minél nagyobb számban követnék a Katholikus Legényegyesület zászlaját. Ez uton hívjuk fel tehát összes elvbarátainkat sziveskedjenek csütörtökön délelőtt nyolc óraker a Katholikus Legényegyesületbe fáradni s annak máriás zászlaja alatt az urnapi körmeneten résztvenni.

— **Plébánosi kinevezés.** Megirtuk, hogy Kersch Mihályt, a Katholikus Legényegyesület ügybuzgó elnökét a földművelésügyi miniszter a kalocsai Erseknek a kulai plébánosi állásra bementatta. Dr. Várossy Gyula a bemutatást elfogadván Kersch Mihályt a napokban kulai plébánossá kinevezte. Ez alkalomból a szabadkai Szent Imre fiu-nevelő intézet Hervanek Odön hittanár vezetése mellett ma nála, mint az intézet egyik megalapítójánál tisztelgett s kedves kis ün-

nepély keretében jókívánatainak őszinte kifejezést adott.

— **A Szabadkai Keresztény Szociális Egyesület közgyűlése.** Nagyszámu rendes tag jelenlétében tartotta meg tegnap a Szabadkai Keresztény Szociális Egyesület az ő évi rendes közgyűlését. A a titkári és a pénztári jelentés után a régi tisztikar beadta lemondását, melyet a közgyűlés köszönetének tolmácsolása mellett el is fogadott s egyuttal megválasztotta az új tisztikart. Román Nándor indítványára a keresztény szociális eszmék terjesztése körül szerzett érdemeik elismerésül díszelnökké lettek: dr. Veréb Gyula ügyvéd, Mamuzsich Benedek tanár, Raich Balázs és Mészáros Béla káplánok. A rendes tisztviselői karba kändáló bizottság jelölése alapján beválasztottak Rozsnyik Pál elnök, Raich Illés alelnök, Czuczonya Miklós titkár, Milánkovics Ferenc és Borosai Lajos ellenőrök, I. ső pénztárnok Návai János, II. ik pénztárnok Milánkovics Tamás, I. ső jegyző Bleszich Ferenc, II. od jegyző Takács Simon, Kiszeli Károly és Torma András gondnokok, Török Menyhért könyvtárnok, Dolnai István háznagy és 20 tagu választmány. Az új tisztikart Mészáros Béla buzdította kitartó munkára. Buzdító szavaira az új tisztikar s az összes jelenlévők megfogadták, hogy egész férfierejüket latba fogják vetni a keresztény szociális eszméknek jövendő győzelmes előnyomulása érdekében.

— **Zombor és a csendőrség.** Folyó hó 11-iki városi közgyűlésen Zomborban hosszas vita után 36 szavazattal 17 ellenében kimondották, hogy a gyenge rendőrség helyett a közbiztonság fenntartására csendőrséget fognak alkalmazni. Zomborban ugy látszik komolyabban tárgyalják ezt a kérdést, mint nálunk Szabadkán, a hol személyes érdekek állják útját a csendőrség behozatalának.

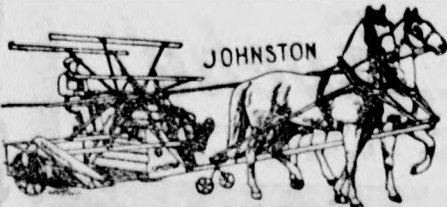
— **Tanítóválasztás.** Apatinban a megürült férfitanítói állásra harminchárom pályázott. Vasárnap e hó 14-én volt a választás Vucetics Lajos főszolgabíró elnökle alatt. Csak kettőre történt szavazás, Buschbacher Pálra és Augsberger Józsefre, mindkettő apatini születésű. Előbbi 19, utóbbi 10 szavazatot kapott. Így aztán Buschbacher József volt gádori tanító kilenc szótöbbséggel győzött.

— **Pórujlárt jósnő.** Párizsban él egy igen ügyes kártyavető nő, a ki egyébként kishivatalnok özvegye. Nyugdíja olyannyira szerény, hogy belőle nem tudna megélni. Elővette tehát régi mesterségét és jóslgatni kezdett s ügyessége révén rövid néhány hónap alatt 500 frankot takarított meg. A napoktan beállított hozzá egy csinosan öltözött urinő s kártyát vettetett vele. Míg ő a jóslásba szinte belemelegedve azt jóslta előkelőnek látszó vendégének, hogy rövid idő alatt nagy összeg birtokába jő, amely miatt azonban a rendőrséggel gyülik meg a baja, azalatt a még ügyesebb zsebmetsző elemelte 500 forintját, a melyet állandóan magánál tartott s nyomtalanul eltűnt. A jóslat első fele tehát pompásan bevált, a második fele azonban már nem, mert ily körülmények között már a rendőrség is csak bottal ütheti a tolvaj nyomát.

— **A bezdáni Katholikus legényegyesületnek** f. évi június hó 8-án tartott júniálisa alkalmával felülfizetni szivesek voltak: Ngs. Meszner István apát 10 kor. Id. Gombárovics István 4 kor. Gurits Mihály, Nagy Mihály, Gombárovics Ferenc, Wittman Imre, Fleischer Vendel, Ifj. Wirth József, Dr. Kovács Lajos, Id. Kalinka János, Schoblocher György 1-1 kor. Glied Henrik 60 fillér. Ifj.

Bächer Rudolf Melichar Ferenc gépgyári raktára Szabadka, Raichl-palota.

Ajánlja a nagydíjű gazdaközönségnek az eredeti amerikai Johnston-féle fűkaszállót,

marokrakó és kévekötő aratógépeit,

szénagyűjtők, acélgereblyék, kapáló ekék, eredeti Melichar-féle Unikum-Drill vetőgépek, Bächer ekéket, kukoricamorzsológ, járgányok, valamint a gazdasághoz szükséges összes gépeket.

Manilla zsinegek gyári árban! 422-20-6

Kedvező fizetési feltételek! → Olcsó árak! ← Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Gombárovics István, Nyárai Antal, Török Imre 40—40 fillér. Jelits Mátyás, Strangarits János, Górfi István, Marsalkó István, Reuter Miklós. Fogadják az egyet köszönetét! Este 9 órakor vonult be a lelkes Katolikus legényegyleti ifjuság a Dunai-erdőből a változatosnál változatosabb színű és az est homályában pompásan festő és fénylő lampion erdő lobogó virága mellett az egyet helyiségébe, hol zavartalan, kedélyes szórakozásban töltötték el az est hátralevő néhány óráját!

— **Áttérés.** Pünkösdi napján vették fel a keresztiséget Budapesten a vártemplomban, egy bezdáni jómódu izr. kereskedőnek Loschitz Vilmosnak veje: Bakonyi Zsigmond és leánya Loschitz Olga két kis gyermekükkel! Bizonyára a Szentlélek Isten kegyelmének műve volt ez, a ki megihlette a szívet és eszközlötte a kereszténységre való áttérést! Az isteni malaszt ereje növelje bennök a keresztény vallásnak s Krisztus megváltó és üdvözítő tanának szeretetét!

— **Jótekonyság.** A szabadkai magyar asztaltársaság vasárnapi választmánya elhatározta, hogy a helybeli polgári fiúiskolájának 4 drb. 10 koronás aranyat utalványoz ki szegénysorsu, jómagaviseletű s a magyar történelemben kiváló tanulók jutalmazására.

— **Majális júniusban.** Vasárnap délután tartották a kulai önkéntes tűzoltók majálisukat a vásártéren, melyre a környékbeli önkéntes tűzoltó egyesületek is hivatalosak voltak. Többen jelentek meg ez alkalommal Cservenkáról s főleg Verbászról. Már a délutáni meleg órákban kivonultak a tűzoltók a gyakorló tere, ahol az ott levő nézőközönség előtt bemutatták ügyességüket. A végén következett a fődolog: a paprikás meg a sör, mely az esti órákig együtt tartotta őket.

— **Az elájult diák.** Folyó hó 13-án délután a főgimnáziumban az V. osztálynak görög pótlóból, magyarból s történelemből vizsgálata volt. A teremben türetetlen meleg lévén, egyik gyöngébb szervezetű fiú Dobler László (kit az utóbbi időben a gyakori betegségek igen elgyöngitettek) elájult. Mint egy darab fa úgy esett ki a padból. Nagyobb baja nem lett, mert társai, kiknek már előzőleg panaszkodott, hogy rosszul van, figyelték s a mint látták, hogy kiesik a padból, odaugrottak s fölfogták esésében. Majd vizet hoztak s föllocolták még pedig oly buzgón, mint később maga mondta hazamenet csak úgy esőpöggött róla az víz. Amint magához tért, az osztályfőnök Bölskei L. hogy igazán rosszul van, hazabocsátotta.

— **Szent Rókus temetkezési egyesület** néhai Pausics János elhalálozásával megüresedett pénztárnoki állásra Polyakovic Antal lett megválasztva.

— **Balpart erőlködése Pakson.** Mádi Kovács János keresztény szociálista érzelmű függetlenségi jelölttel szemben a 48-as kétballábpart f. hó 7-én Farkasházy, Pilis és Molnár asszisztenciája mellett a minden pártból kibukott, zsidó szabadkőműves Komjáthy Bélát jelölte néhány száz polgár jelenlétében. — Hiábavaló erőlködés.

— **Halálozás.** Ifj. Auer István, Auer István bácskai földink s neje Rakk Teréz fia 2 és fél éves korában Kassán elhunyt.

— **Új huszkoronások.** Az Osztrák-magyar bank még múlt év január 2-án jelezte az új 20 koronás bankjegyek kibocsátását. A tényleges kibocsátás folyó év június hó 22-én kezdődik. A jelenlegi forgalomban levő 20 koronás bankjegyek bevonásának határideje 1910. év június hó 30-ig van megállapítva. Ezen időpont lejártával a bank csak átváltás végett fogadja el 1916. év június 30-ig a régi 20 koronásokat s ezen időpont után többé be nem váltja. Az új 20 koronások 150 mméter szélesek és 9 mméter magasak. Mindkét oldalon vízjegy nélküli papíron nyomtatva, egyik oldalon magyar, másik oldalon német szöveggel. A bankjegy mindkét oldalán kék színű, jobbfelől guilloche-ozott, tagolt tojásdad keretben eszményi női fej mutatkozik. A magyar oldalon a magyar szent korona országainak címere. A német oldalon a császári sas. A tarka alapnyomaton van a dombormű forma

20-as szám, fent középen a magyar oldalon zöld alapon vörös női fej látható, a német oldalon zöld színű női fej — vörös alapon.

— **Fehérgubó beváltás.** A szabadkai selyemtenyésztési felügyelőségél a gubó-beváltás június hó 16-ával veszi kezdetét. Az idetartozó községek: Szabadka, Bajmok Csantavér, Horgos és Királyhalma.

— **Verekedő suhanc.** Rukavina Lajos 16 éves suhanc Korponai N. társával a régi baromvásártéren összeveszett s azt minden szó nélkül hasba szurta. Veszélyes sérülésével a közkórházba szállították.

— **Öngyilkos jelölt.** Kovács Katalin 30 éves II. körü napszámosnő házi perpatvar miatti elkeseredésében gyufaoldatot ivott, tettét azonban idejekorán észre vették s így pár napi rosszulleten kívül mi baja sem lesz.

— **Fiu-internátus Székesfehérvárott.** Már ötödik éve működik áldásos eredményel a középiskolai Szent-Imre-konviktus, a katolikus magyar ifjuság vallásérkölesős, hazafias, tudományos nevelése terén. Akik tudják, mennyi rut veszedelemnek lehet zsákánya az ifju harmatos lelke, ha a családi körből távozva kellő felügyelet nélkül él, azok tudják mérlegelni, mily megbecsülhetetlen szolgálatot tesz egy ilyen intézmény a nevelés ügyének. — A Szent-Imre konviktusban (nagy udvar, játszótér és park) 33—35 növendék kap teljes ellátást évi 700 koronáért. Az intézet élén egy igazgató és egy praefektus áll. A jelentkezők lehetőleg folyó hó végéig eszközölnétek. Részletes fölvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága. (Székesfehérvár, Széchenyi-utca.)

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a mult tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akáccokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvételnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-7

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Gyermekgyilkos anya.

— Esküdtészi tárgyalás. —

Hervanecz Mihály nejét Knab Erzsébetet tavaly ősszel elűzte házatól, a ki bement Bajára, ahol bejáró cselédnek szegődött el Jankovics százados házához. Folyton azon töprengett, mi lesz akkor ha majd gyermeke megszületik, mert bére az önfentartásra sem elegendő. Eme töprengés közepette jött arra a borzasztó gondolatra, hogy gyermekét elfogja emészteni. A mint elhatározta akként tett is. Az idén április 29-én született gyermekének még aznap estefelé 7—8 óra tájban szineget kötött a nyakára, a szineg másik végére egy másfél kilós kődarabot s bele dobta Baja határában levő egyik vízzel telt kubik gödörbe. A csendőrség a dolgot mihamar kinyomozta, s elfogta a bűnös anyát. Ma vont a kérdőre a szabadkai esküdtbíróóság, ki bányu nemörődömséggel állott bírál előtt szándékos emberölés büntetével vádolva.

Az esküdték, az ügyész s védő által indítványozott s a szándékos emberölés büntetere irányuló főkérdésen kívül, még erős felindulásra vonatkozó mellékkérdést kérték feltenni, a mi megtörténtén bűnösnek mondták ki, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében s az enyhítő s sulvosító körülmények figyelembe vétele után a törvényt alkalmazó bíróság 4 évi fegyházra ítélte. Vádoltot megnyugodott, ügyész s védője semmisségi panaszokat jelentettek.

Utleirások, Kalauzok

Baedeker, Grieben és Mayer-féle kiadásban kaphatók
HEUMANN MÓR
könyvkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő.

145

— Szent Isten! hát csakugyan visszatér? itt fog élni köztünk? — hangzik folyton a tömegben.

A palermói diákok, kik a Quattro Canti negyedet lakják, most fátylát s tarka papirlámpákat hordoznak kezükben. Ezeket majd csak négy órakor gyújtják meg, ha megérkezik az, kit oly sovárgón várnak.

De már két óra tájban egyik másik felgyújtja a lángot. Peldájukat követi a többi is s csakhamar lelkes „Huurah“ kiáltással üdvözlök a sok kigyult mécset. Nem, nem ülhetnek még tovább is így a sötétben ott, mikor szívüket is oly nagy örömmel gyullasztja lángra.

A szállodákban sorra keltegetik a vendégeket.

— Ma éjjel nagy ünnepélyt rendeznek Palermóban, o Signori.

Azok kíváncsian kérdezősködnek tovább — Egy szociálistát ünnepelnek majd, kit a kormány szabadon bocsátott. Ma hajnalban érkezik meg Nápoly felől a gőzhajón.

— Ugyan kicsoda az az ember?

— Bosco, a nép kegyeltje?

Mintha nem is éjszaka lenne, a nép beláthatlan tömegben hullámszik az utakon. Egy kecskepásztor a Monte Pellegrinó tájáról serényen kötözget apró nefejtskoszorkat kecskéi nyakára... felakarja díszíteni mind s mivel vagy száz darab jószág van... sietni kell ám. A világért sem merné beterelni nyáját Palmeróba, ha meg nem látszanék rajtuk, hogy ők is ünneplik a nagy napot.

A varrónőket még az éjjel is ott találta sebesen berregő gépjük mellett. Ugyancsak szaporán kell ám öltögetni, hogy az a sok megrendelt ruha elkészüljön még ma. S ha a szegény varrónőnyka végre-valahára el is készül az idegen munkával, akkor meg önmagára is kell gondolni egy keveset. Előszedi kopottas kalapját, tesz-vesz ott a szinehagyott szallagok közt, megigazítja a szakadozott fátyolt s pár olesó tollat tesz az oldala mellé. Igen, csinósítani kell magát a holnapi nagy napra.

Itt is — ott is sivitva szalad a magasba egy-egy röppentyű, s a levegőben nagyot pukkanva szórja szét a sok színes izzó csillagot.

A Via Vittorio Emanuele virágkereskedői újra meg újra tuladnak egész készletükön. Egy kettő szétkapkodják a sok narancsvirágot s mégis egyre csak narancsvirágot kérnek, egész Palmeró e virág üde, kellemes illatával telik be.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Dr. Vass J. Székesfehérvár. Mindenkor kész örömettel rendelkezésre állunk.

R. R. Hódság. Köszönjük s minél gyakrabban szívesen látjuk.

Sz. A. A beküldött cikk kezdete igen jó. Kérjük a folytatását s ha az is megfelelő szívesen leközzöljük.

Ismerőseink körében terjesztjük a „BÁCSKAI NAPLÓT.“

Vasbeton és Rabitzmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany áram és díszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltzatok, tetők, templomboltzatok, padlózatok stb. előállítására rendszereszerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-osztorozást, betonirozást, nedves falak szárassá tételét, gránit teraszt.

CEMENTOSÖVEK.

Keramit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:-: szemben. :-:

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGOSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-80-40

VAKOLATI KŐPOR.

435/908. sz.

428-3-3

Haszonbérleti hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom Igazgatósága közhírré teszi, hogy az érsekség tulajdonát képező:

1. Dusnok község határában fekvő, mintegy 1345 kat. holdat kitevő Izsák puszta haszonbérletét a sükösi felsőerdő legeltetési jog bérletével együtt, 1908. október 1-től 1921. szeptember 30-ig, azaz tizenkettő évre terjedő időtartamra; továbbá

2. a Várazeg-sebeserdő birtokrészlet haszonbérletét 1908. évi október hó 1-től 1909. szeptember 30-ig, azaz egy évre terjedő időtartamra; és

3. a Foktó-meszesi csárdaépület haszonbérletét 1908. évi október 1-től 1911. évi szeptember hó 30-ig, azaz három évre terjedő időtartamra — az Igazgatóság hivatalos helyiségében

1908. évi június hó 27-én délelőtt 10 órakor

nyilvános zárt írásbeli versenytárgyaláson kívánja biztosítani.

Pályázati föltételek:

1. Tartoznak ajánlattevők 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikhoz, melyek legkésőbb folyó évi június hó 27-ik napjának d. e. 10 órájáig a kalocsai érsekeradalmi Főpénztárnál benyújtandók, az ajánlati összeg 10%-át, mint bántpénzt esatolni s kijelenteni, hogy a bérleti föltételeket ismerik.

2. A haszonbérleti összeg, mely után még 5% tiszteletdíj is jár, az ajánlatban számokkal és betűkkel is világosan kiirandó.

3. Az épületek tűzbiztosítási és kéményseparatási díja bérlet által az uradalomnak megtérítendő.

4. Későn érkezett vagy utóajánlatok el nem fogadtnak.

5. Ajánlatok az 1., 2. és 3. tétel alatti bérletekre külön-külön teendők.

A haszonbérleti részletes föltételek Kalocsán az érsekeradalmi igazgatósági irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kalocsa, 1908. június hó 5-én.

Kalocsai Érsekeradalmi Igazgatóság.

Gombos Lajos

építési irodája Bány-köz, Kecskés-ház mellett (bejárat a Kossuth-utcából).

Elvállal lakóházak és mindenféle gazdasági épületek tervezését, leszámolásokat és költségvetések szerkesztését, valamint ács munkatervek és fakivonatokat készítését.

395-20-14

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papírkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

„FUCHSOL“

Poloska-szer,

Svábbogár-por,

Moly-por,

Egér- és Patkány-

Pilula,

Biztos irtó-szer,

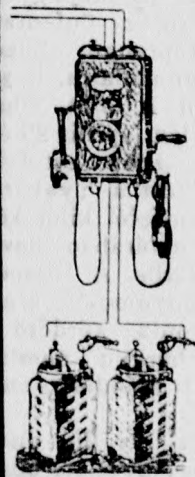
— kapható —

Rukavina Nándor

fűszerkereskedőnél.

418-10-7

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-8

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

Izzadás ellen

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán.

416-11

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában.